

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 18.

Kontor: Nørregade 33, St.

28. November 1899.

Udgaar hver Tirsdag.

15. Aarg.

Mary Steen,

Kongel. Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Vesterbrogade 3, 1. Sal o. G.
Telefon (Panoptikonbygningen) 19017. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaender.

Udenbys Juleordrer modtages.

Hjemmelavet Konfekt.

Toni Christensen,

Lykkesholms Allé 1, St.
Julebestillinger bedes indsendt
snarest. Skoler o. l. Rabat.
Telefon 18311.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik 10-3.

56, 1., Nørre Farimagsgade.
Hellerup 157. Kl. 10-12.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 1-3, Nørregade 33, St., Dansk Kvindesamfunds Kontor.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre, 3die og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitionline - 10 % for mindst 3 Gange Indrykkelse. Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Tjenestepiger.*)

I.

Det har glædet mig meget, at Kvinden og Samfundet særlig har taget de arbejdende Kvinders Kaar op til Drøftelse, og det ikke blot fra Standpunktet „ovenfra og nedefter“, men saaledes, at de, der har Skoen paa og ved, hvor den trykker, ogsaa faar Lejlighed til at udtale sig. Det er mit Haab, at de følgende Bemærkninger, der ikke fremkommer med Fordring paa at være hverken indgaaende eller udtømmende, vil give Anledning til andre Udtalelser og ikke mindst fra Kvinder, der er eller har været Tjenestepiger; det er et Spørgsmaal, som trænger til at

*) Efter at nedenstaaende var skrevet og indsendt til Redaktionen, har jeg gennem „Kv. og Samf.“ erfaret, at Tjenestepigerne har dannet en Fagforening; idet jeg hermed ønsker dem Lykke med dette Foretagende, vil jeg kun tilføje, at det særlig glæder mig, at de har sat Spørgsmaalet om Faguddannelse paa deres Program.

H. F.

THE HUSET Nr. 1.

Kongens Nytorv 14.

Specialitet!

Smaa Pecco bl. m. grøn The.

2 Kr. pr. Pd.

Eneudsalg af Fru Emmy Thulstrups hjemmelavede Konfekt.

GYLDENDALS BIBLIOTHEK

50 ØRE MAANEDEN UGESKRIFT FOR HIEMMET
REDAKTOR: VILHELM ØSTERGAARD.
BRINGER DE YPPERSTE VÆRKER AF DANSK LITTERATUR
HYER 32 SIDER H. C. ANDERSEN ST. ST. BLICHER
•UGE• 1 STORT FESTUD GAVE FOMAT B. SINGEMANN
INDEHOLDENDE PALUDAN MÜLLER CHR. WINTHER
CA. 80 ALMINDELIGE BOG - M. M. FL.
SWER FOR 11½ ØRE
EN BOG PAA CA. 500 ALMINDELIGE BOGSIDER VIL KOSTE 40 ØRE.

Marie Jensen.

Blomsterforretning.

Kranse og Buketter.
Frederiksborggade 3.

Tandlæge

Frøken Anna F. Hansen,

Frederiksborggade 34.

Det eneste ægte Middel

som fjerner Fregner, gule Skjolder og Filipenser for bestandig

kun i Julie Detleffsens Klinik
for Elektriske Damp-Ansigtsbade

Frederiksborggade 41. Telefon 1906. Træffes 10-4.

belyses og drøftes fra saa mange Sider som muligt.

Det er et Fænomen, der møder os overalt i den civiliserede Verden, at Tilgangen paa gode Tjenestefolk tager af, d. v. s. at Kvinderne i Befolkningens brede Lag, der tidligere overvejende var henviste til at søge deres Erhverv i de unge Aar ved husligt Arbejde i andres Hjem, nu for en stor Del særlig ide store Byer søger andet Arbejde — Fabriksarbejde, Syning o. s. v. Grunden hertil kan langt fra altid være den højere Løn; naar man hører om vore Syerskers Kaar, og hvilken Sulteføde de i Reglen slider sig op for, naar man ser paa den Løn, der bydes Kvinder i mange Fabrikserhverv, for Kontorarbejde, ja tit for Lærerindegerning, saa maa man sige, at Tjenestepigestanden i pekuniær Henseende er forholdsvis velstillet. Rigtignok er Pengelønnen især udenfor København i Reglen ikke høj, særlig i Forhold til, hvad der gives f. Eks. i England og navnlig i Amerika, men Kost og Logis faar man dog, og selv om det tit er yderst tarveligt, saa staar det dog vist ofte mindst paa Højde med, hvad Arbejdskere, der lever paa egen Haand eller i deres eget Hjem, maa nøjes med. Selve Arbejdet er i Reglen ogsaa mindre opslidende og mindre usundt end de fleste Fabrikserhverv. Nej, Grunden maa søges paa andre Omraader, og der tror jeg, Frk. Annette Jensen i sin Artikel i dette Blad for den 17. Oktober væsentlig har Ret, naar hun fremhæver som Hoved-

grund til, at Fabrikerne, som Arbejdssted, foretrakkes for Hjemmene, „den bestemte Arbejdstid og den bestemte Hvile og Fritid.“

Imidlertid selv om dette er Hovedgrunden, saa tror jeg, der er en anden stærkt medvirkende Grund, der staar i Forbindelse med selve Arbejdets Art. Jeg tror ikke, Frk. Jensen har Ret, naar hun siger, at Husgerning er „noget af det allerletteste at lære;“ tværtimod; Husgerning er saa mangfoldig og kræver saa megen Øvelse og saa megen Viden paa forskellige Omraader, at der hører ikke helt lidt Uddannelse til, for at man skal kunne udføre det ordentligt. Jeg vil antage, at det meste Fabriksarbejde læres langt lettere og hurtigere; og mon ikke mangen ung Pige, der begynder med at tjene, men af Mangel paa Fagdannelse ingen ordentlig Plads kan faa og stadig er udsat for Ubehageligheder paa Grund af slet udført Arbejde, netop herfor gaar over til Fabriksvirksomhed? Ja jeg spørger kun. Jeg har ingen Statistik at holde mig til.

Hvad gøres der nu herhjemme for at skaffe Tjenestepiger (og Husmødre) den fornødne Uddannelse? Jeg tror Svaret maa blive: altfor lidt. I gamle Dage lærte Husmødrene selv deres Piger op; men det bliver sjældnere og sjældnere, dels fordi der nu, især i Byerne, er saa mange Husmødre, der ikke kan, og dels vel ogsaa, fordi det er saa sjældent, at en Pige bliver længe paa samme Sted, at mange ikke vil have den Ulejlighed, naar de ikke ved, om de selv kommer til at høste

Tandlæge Fru Tofte-Siesbye, Amagertorv 31.

FRU LAURA MADSENS
hjemmelavede Konfekt.
Jule Ordre modt. snarest.
Telefon 17522.

Knauststr. 4 1ste Sal.

Knauststr. 4, 1ste Sal.

Christine Sæborg

Kjøbmagergade 16 II
Salon for Frisering, Hovedbade
og Haararbejde.
Telefon 19536.

GENERENDE HAARVÆKST

fjernes for bestandig.
Kun Frederikke Wendrich.
Nyhavn 37.

Nytte af det. Det er i den Henseende fortjenstfuldt, at Dansk Kvindesamfunds Husmødreforening nu prøver at finde Husmødre, der kan og vil paatage sig en saadan Opdragergerning, og saa faar unge Piger anbragt i Lære hos dem. Ogsaa de Husholdningsskoler, der nu opstaar rundt om i Landet, vil sikkert bidrage til at hæve Fagdannelsen ogsaa blandt Tjenestepiger, særlig hvor de tager Videnskaben til Hjælp og indfører rationelle Metoder, (saaledes som det er Tilfældet i de fleste Skolekøkkener, for hvis Betydning man hethjemme nu langt om længe begynder at faa Øjnene op). Der er dog langt igen, inden man kan sige, det er gjort let for Hovedmængden af den tjenende Klasse, at skaffe sig den fornødne Uddannelse. Jeg skal blot pege paa, at i England er der ved de fleste tekniske Skoler Afdelinger for Husgerning; paa Landet bekoster Amtsraadene Vandrekursus o. s. v. God Faguddannelse maa til for at højne hele Standen; en virkelig dygtig, uddannet Tjenestepige kan jo i Reglen være sikker paa en god Plads og kan ogsaa ofte, hvad Fritiden angaar, stille sine Betingelser med Udsigt til at faa dem opfyldte.

Men Faguddannelse er ikke nok. Standen trænger ogsaa til Fagorganisation. Her tænker jeg en hel Del, der hidtil har været enige med mig,